

Права та обов'язки здобувачів освіти

Статус учнів як учасників освітнього процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти **мають право** на:

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти **зобов'язані**:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов Статуту освітнього закладу.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Здобувачам освіти забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні напої, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

Загальні правила поведінки здобувачів освіти

1. Дисципліна і порядок у закладі освіти підтримуються на основі поваги людської гідності учнів, педагогів та інших працівників навчального закладу.

2. Застосування методів психологічного й фізичного насильства по відношенню до оточуючих не допускається.

3. Права й обов'язки учнів навчального закладу визначаються Статутом навчального закладу, іншими передбаченими Статутом локальними актами.

4. Здобувачі освіти повинні виконувати Статут закладу освіти, сумлінно вчитися, дбайливо ставитися до майна, поважати честь і гідність інших учнів та працівників ліцею й дотримуватись внутрішнього розпорядку:

- дотримуватися розкладу занять (уроків, факультативів), не запізнюватися й не пропускати заняття без поважних причин;

- дотримуватись чистоти в будівлях навчального закладу та на їх територіях;

- берегти будівлі навчального закладу, обладнання, майно;

- дбайливо ставитися до результатів праці інших людей;

- підтримувати порядок і чистоту в приміщеннях закладу освіти: їдальнях, роздягальнях, туалеті та ін..;

- приділяти належну увагу своєму здоров'ю й здоров'ю оточуючих;

- брати участь у колективних творчих заходах класу й ліцею;

- приходити до закладу освіти завчасно до початку занять, чистими й охайними, перевзуватися у змінне взуття, займати своє робоче місце й готувати всі необхідні навчальні приналежності до уроку за розкладом.

5. Не дозволяється приносити на територію навчального закладу з будь-якою метою й використовувати в будь-який спосіб зброю, вибухові, вогненебезпечні речовини, алкогольні напої, отрути, тютюнові, наркотичні та інші психотропні речовини.

6. Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри залишати територію закладу в урочний час.

7. У разі пропуску занять до десяти днів учень повинен пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб, які їх замінюють) про причини відсутності на заняттях. У разі пропуску занять більше десяти днів учень зобов'язаний надати довідку з медичної установи.

8. Учень навчального закладу повинен проявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Здобувачі освіти поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.

9. Поза школою учні поводяться скрізь і всюди так, щоб не осоромити свою честь і гідність.

10. Здобувачі освіти бережуть майно, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти й порядку на території закладу. У разі заподіяння здобувачем освіти умисного пошкодження майна навчального закладу його батьки (особи, які їх замінюють) відшкодовують нанесену шкоду.

11. Учні у всіх випадках слід з повагою ставитись до чужої власності. Книги, одяг та інші особисті речі, що знаходяться на території ліцею, належать їх власникам.

12. Учні, які знайшли втрачені або забуті (на їхню думку) речі, пропонується передати знайдене черговому, який у свою чергу розміщує оголошення про загублені речі.

13. До учнів, які привласнили чужі особисті речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. Фізична конфронтація, залякування й знущання є неприпустимими формами поведінки. Заклад освіти категорично засуджує подібні спроби приниження, підпорядкування або маніпулювання людьми.

14. На уроках не дозволяється жувати жувальну гумку, вживати їжу чи напої, користуватися мобільним телефоном (грати, розмовляти, включати звук дзвінка) та навушниками.

15. Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання.

16. На першу вимогу вчителя слід надавати щоденник.

17. Щодня записувати домашнє завдання до щоденника.

18. Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, посібники, інструменти, письмове приладдя.

Поведінка на заняттях

1. Не спізнюватися на урок. Коли вчитель входить до класу, учні підводяться, вітаючи вчителя.

2. Кожен учитель визначає правила поведінки учнів на своїх заняттях; ці правила не повинні принижувати гідність учня й суперечити Статуту навчального закладу.

3. Під час уроку не можна гомоніти, відволікатися самому й відволікати однокласників від занять сторонніми розмовами, іграми та іншими діями, що не стосуються уроку.

4. Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен спитати дозволу педагога.

5. Якщо учень хоче поставити питання вчителю або відповісти на його запитання, він підносить руку.

6. Під час уроку учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.

7. Учень має право відстоювати свій погляд і свої переконання під час обговорення різних спірних і неоднозначних питань, дотримуючись коректної форми.

8. На уроках учні мають право користуватися шкільним інвентарем, ставитися до нього дбайливо й акуратно. Після заняття повертати його вчителю.

9. Учні не повинні розмовляти на сторонні теми на уроках, бо вони цим порушують права інших на отримання необхідних знань.

Поведінка здобувачів освіти до початку, на перервах і після закінчення занять

1. Під час перерви учень зобов'язаний:

- навести чистоту й порядок на своєму робочому місці;
- на прохання вчителя вийти з класу;
- виконувати вимоги чергового вчителя.

2. Час перерви – особистий час кожного учня. Він може його проводити на свій розсуд, проте не заважати іншим.

3. Під час перерви учні можуть вільно пересуватися навчальним закладом, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися з метою безпеки (горище, підвал, кухня, фізична і хімічна лабораторія).

4. Черговий клас допомагає вчителям, які чергують стежити за дотриманням дисципліни під час перерви.

5. На перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, чергового вчителя чи адміністратора за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

Учням забороняється:

1. Під час перерв бігати сходами, поблизу віконних отворів і в інших місцях, не пристосованих для ігор.

2. Штовхати одне одного, кидатися предметами й застосовувати фізичну силу.
3. Вживати непристойні вирази й жести, галасувати, заважати відпочивати іншим.
4. Виходити зі навчального закладу без дозволу класного керівника або чергового адміністратора.
5. Курити, вживати наркотичні або інші психотропні речовини, розпивати спиртні напої.
6. Самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконні.
7. Приносити зброю (у т.ч. ножі чи іншу холодну зброю), вибухові, вогненебезпечні речовини, алкогольні напої, цигарки, наркотики та інші одурманюючі засоби.
8. Запізнюватись на заняття.
9. Вчиняти залякування, знущання, приниження особистості, дискримінацію за національною або расовою ознакою на адресу всіх учасників освітнього процесу.

Обов'язки чергового класу

1. Чергування по навчальному закладу здійснюється за допомогою учнів 8-11 класів.
2. Черговий носить бейджик.
3. Графік чергування по навчальному закладу встановлюється заступником директора з навчально - виховної роботи спільно з учнівським самоврядуванням.
4. Учні чергового класу разом з класним керівником приходять до школи о 8 годині 00 хвилин і йдуть додому після останнього уроку по закладу освіти.
5. Чергові в їдальні чергують до 13.25.
6. Чергові учні допомагають молодшим школярам переодягатися, на своїх постах стежать за дотриманням дисципліни й порядку під час перерв, зауваження порушникам робляться в тактовній формі (у разі непорозуміння звертаються до чергового вчителя, класного керівника по допомогу).
7. Надають необхідну допомогу в організації освітнього процесу вчителям і адміністрації закладу.
8. Протягом усього чергування класу ведеться «Журнал чергування», до якого записуються зауваження, побажання та ін.. (прізвища тих, хто запізнився, відсутній чи порушує дисципліну тощо).

Поведінка учнів у їдальні

1. Під час приймання їжі в їдальні учням слід дотримуватися правил етикету.
2. Учні повинні шанобливо ставитися до працівників їдальні.
3. Не слід розмовляти.
4. Учні мають прибрати за собою посуд після приймання їжі, поставити на місце стільці. Учні дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
5. Забороняється приходити до їдальні у верхньому одязі.
6. Учні, які чергують у їдальні, допомагають персоналу накривати столи, прибрати посуд, витирають столи, розставляють на місце стільці.

Правила користування бібліотекою

1. Підручники обгорнути спеціальною обкладинкою.
2. Не загинати сторінки підручника, користуватися закладкою.
3. Не закладати в підручник ручку або олівець: від цього псується книжка.
4. Не писати й не малювати в підручниках: це суспільна власність.
5. Не брати підручник брудними руками й не читати його під час приймання їжі.
6. Класти підручник тільки на чистий стіл або парту.
7. За втрачену або зіпсовану книгу принести або відшкодувати згідно з чинним законодавством